

ЗВІТ
про роботу технічного комітету стандартизації
ТК 82 «Охорона довкілля»
за 2020 рік

а) номер: ТК 82.

б) назва: «Охорона довкілля».

в) номер, дата, назва наказу щодо створення ТК: спільний наказ Мінприроди та Держспоживстандарту від 07.09.1993 № 125\80.

У 2005 році ТК 82 було реорганізовано, його діяльність поновлено відповідно до змін у сфері стандартизації, структурі та Положенні, затверджених наказами Держспоживстандарту України від 11.03.2005 № 63, від 16.12.2005 № 362.

В 2017 році було внесено зміни до складу ТК 82, структури ТК 82 та затверджено Положення про ТК 82 згідно наказу ДП «УкрНДНЦ» від 02.11.2017 № 347, а також затверджено нову сферу діяльності ТК 82 згідно наказу ДП «УкрНДНЦ» від 22.12.2017 № 457.

г) ім'я, прізвище, посада, адреса, телефон, факс, e-mail голови ТК:

Бондар Олександр Іванович, д.б.н., професор, член-кор. НААН України, ректор ДЗ «Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління», тел./факс (044) 206-31-31, e-mail: dei2005@ukr.net

д) ім'я, прізвище, посада, адреса, телефон, факс, e-mail заступників голови ТК:

Берзіна Світлана Валеріївна, президент Всеукраїнської громадської організації «Жива планета», тел. (044) 541-10-11; (067) 219-82-00, e-mail: svitlana.berzina@gmail.com

е) ім'я, прізвище, посада, адреса, телефон, факс, e-mail відповідального секретаря ТК:

Бузан Галина Сергіївна, старший викладач кафедри методології освіти для сталого розвитку Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління, тел. моб.: (066) 405-42-80; ел.п: galinabuzan@gmail.com

ж) назва (повна та скорочена), адреса, телефон, факс, e-mail, веб-сайт організації, що виконує функції секретаріату ТК:

Державний заклад «Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління» (ДЕА), 03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 35, корп. 2, тел.: (044) 206-31-31, тел./факс: (044) 206-31-87, <https://dea.edu.ua>, e-mail: dei2005@ukr.net

и) структура ТК: назва ПК/РГ ТК, назва повна та скорочена, адреса, телефон, факс, e-mail, веб-сайт організації, що виконує функції секретаріату ПК, код та

назви об'єктів стандартизації відповідно до ДК 004 згідно з наказом щодо затвердження об'єктів стандартизації ТК

№ з/п	ПК/РГ ТК назва повна та скорочена	Адреса, телефон, факс, e-mail, веб-сайт, що виконує функції секретаріату ПК	Голова ПК/РГ ТК	Об'єкти стандартизації
1.	ПК 1 ТК 82 «Екологічний аудит»	Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління Мінприроди України (ДЕА) 03035, м. Київ, вул. Митрополита В. Липківського, 35, корпус 2, тел.: (044) 206-31-32, моб.: (067) 500-28-78, ел.п.: leogor@ukr.net	Горшков Леонід Іванович, завідувач кафедрою екологічного менеджменту, аудиту та інжинірингу	13.040.40 Викиди стаціонарних джерел 13.280 Захист від опромінення
2.	ПК 2 ТК 82 «Оцінка ефективності екологічного управління»	Інститут агроекології і природокористування НААН України 03143, м. Київ вул. Метрологічна, 12 тел.: (044) 526-23-38, 522-62-70, факс: 526-92-21, тел. моб.: (050) 311-75-36, ел.п.: agroecologynaan@gmail.com	Фурдичко Орест Іванович, д.с/г н, академік НААН України, директор	13.020.40 Забруднювання, контроль забруднювання та охорона природи
3.	ПК 3 ТК 82 «Оцінка життєвого циклу»	Всеукраїнська громадська організація «Жива планета» 02002, м. Київ, вул. Микільсько-Слобідська, 6 Д моб.: (067) 219-82-00, ел.п.: berzina@ecolabel.org.ua	Берзіна Світлана Валеріївна, президент	13.020.60 Життєвий цикл продукції 13.020.50 Екологічне маркування
4.	ПК 4 ТК 82 «Управління відходами, їх знешкодження та переробка»	Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління Мінприроди України (ДЕА) 03035, м. Київ, вул. Митрополита В. Липківського, 35, корпус 2 тел.: (044) 248-40-33, моб.: (066) 320-35-15, ел.п.: annapaulv@ukr.net	Виговська Ганна Павлівна к.т.н., завідувач кафедри екологічної безпеки Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління	13.030.01 Відходи взагалі 13.030.10 Тверді відходи 13.030.20 Рідинні відходи. Осади 13.030.30 Особливі відходи 13.030.40 Агрегати та устаткування для вилучання й оброблення відходів 13.030.50 Повторне використання 13.030.99 Інші

				стандарти стосовно відходів 13.060.30 Стічні води
5.	ПК 5 ТК 82 «Атмосферне повітря»	ДЕА 03035, м. Київ, вул. Митрополита В. Липківського, 35, корпус 2 моб.: (050) 546-75-92, ел.п.: v.smolyar@mail.ru	Шматков Григорій Григорович, д.б.н., лауреат державної премії України в галузі науки і техніки, сертифікований екологічний аудитор, професор кафедри екологічного аудиту	13.040.20 Атмосфера довкілля 13.040.40 Викиди стаціонарних джерел
6.	ПК 6 ТК 82 «Оцінка впливів на довкілля»	Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування 04050, м. Київ, вул. Мельникова, 81, корпус 20 тел.: (044) 541-10-11, моб.: (066) 405-42-80, ел.п.: lca.tc82@ukr.net	Бузан Галина Сергіївна, начальник відділу стандартизації	13.020.01 Довкілля та захист довкілля взагалі 13.020.30 Оцінювання впливу на довкілля 13.020.60 Життєвий цикл продукції 13.020.20 Економіка довкілля
7.	ПК 7 «Системи екологічного управління»	ДП НДІ «Система» 79008, вул. Кривоноса, 6 м. Львів тел.: (032) 239-93-98 ел.п.: parakuda@dndi-systema.lviv.ua	Паракуда Василь Васильович, директор	13.020.01 Довкілля та захист довкілля взагалі 13.020.10 Керування довкіллям
8.	ПК 8 «Хімічна безпека»	ДП «Черкаський державний науково-дослідний інститут техніко-економічної інформації в хімічній промисловості» 18000, Україна, м. Черкаси, бульвар Шевченка, 205 тел.: (0472) 36-10-96, ел.п.: reach_cherkassy@ukr.net	Мукомела Антон Миколайович, завідувач сектором адаптації промисловості до європейського законодавства REACH та інших міжнародних законодавчих актів в сфері хімічної промисловості	13.020.01 Довкілля та захист довкілля взагалі 13.020.20 Економіка довкілля

к) Номер та назва відповідального міжнародного та регіонального ТК, а також підкомітету, в роботі якого бере участь ТК: ISO (активний член (Р-член), спостерігач (О-член)), IEC (активний член (Р-член), спостерігач (О-член)), CEN, CENELEC, ETSI, MTK (активний член (Р-член), спостерігач (О-член)), участь у роботі інших міжнародних та регіональних організацій, які здійснюють діяльність у сфері стандартизації, та результат роботи в цих організаціях.

Примітка. Надають також інформацію щодо участі в інших організаціях, які розробляють НД, наприклад: Codex Alimentarius (CAC), Міжнародний союз телекомунікацій (ITU) тощо.

Участь у роботі міжнародних технічних комітетів/підкомітетів зі стандартизації ISO та IEC, регіональних технічних комітетів стандартизації CEN та CENELEC					
Номер ISO/TC, ISO/TC/SC Статус ТК (Р-член, О-член)			Номер IEC/TC IEC/TC/SC Статус ТК (Р-член, О-член)	Номер CEN/TC (О-член)	Номер CENELEC/ TC (О-член)
Назва ПК ТК 82	Відповідні ТК і ПК ISO	Членство у відповідних ТК і ПК ISO	—	—	—
ПК 1 ТК 82 «Екологічний аудит»	ISO/TC 07/TCG ISO/TC 207/SC 2	О- член Р- член			
ПК 2 ТК 82 «Оцінка ефективності екологічного управління»	ISO/TC 207/SC 1 ISO/TC 207/WG 8 ISO/TC 207/WG 10	О- член Р- член О- член			
ПК 3 ТК 82 «Оцінка життєвого циклу»	ISO/TC 207/SC 5 ISO/PC 277	Р- член Р- член			
ПК 4 ТК 82 «Управління відходами, їх знешкодження та переробка»	ISO/TC 297	О- член			
ПК 5 ТК 82 «Атмосферне повітря»	ISO/TC 207/SC 7 ISO/TC 146/SC 1 ISO/TC 146/SC 3 ISO/TC 146/SC 4	О- член О- член О- член О- член			
ПК 6 ТК 82 «Оцінка впливів на довкілля»	ISO/TC 207/SC 4 ISO/TC 207/WG 10	О- член О- член О- член			

	ISO/TC 207/SC 5				
ПК7 ТК 82 «Системи екологічного управління»	ISO/TC 207/SC 1	О- член			
	ISO/TC 207/WG 8	Р- член			
	ISO/TC 207/WG 10	О- член			
ПК8 ТК 82 «Хімічна безпека»	ISO/TC 207/SC 4	О- член			
	ISO/TC 207/WG 10	О- член			
	ISO/TC 207/SC 5	О- член			

л) кількість колективних та індивідуальних членів ТК:
колективних членів – 31; індивідуальних членів – 10.

м) інформація щодо проведення засідань ТК, кількості питань, що потребували голосування:

Протягом 2020 року проводились чотири засідання ТК 82: 12 березня, 5 червня, 2 жовтня. Було винесено на розгляд 14 питань, 14 з яких потребували голосування.

н) інформація щодо погоджувальних нарад і семінарів

Протягом 2020 року представники секретаріату та члени ТК 82 брали участь в організації та проведенні робочих нарад з питань розвитку стандартизації в сфері оцінки впливу на довкілля, хімічної безпеки, стічних вод за участю Мінекономрозвитку, Мінагрополітики (Мінекономіки), Мінприроди (Мінекоенерго), Мінрегіонбуду, наукових установ, галузевих об'єднань та асоціацій.

Проводилися наради на базі ТК 82 щодо розгляду проектів та напрацювання пропозицій до:

- ДСТУ Оцінка впливу на довкілля. Транспортні споруди. Критерії оцінки та показники впливів на довкілля;
- ДСТУ Оцінка впливу на довкілля. Транспортні споруди. Настанова щодо підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля;
- ДСТУ EN 12766-1:201X «Нафтопродукти та відпрацьовані оливи визначення поліхлорованих біфенілів (PCB) та споріднених сполук. Частина 1. Розділення та визначення виділених споріднених PCB методом газової

- хроматографії (GC) з використанням електроннозахоплюючого детектора (ECD)» (EN 12766-1:2000, IDT);
- ДСТУ EN 12766-2:201X «Нафтопродукти та відпрацьовані оливи. Визначення поліхлорованих біфенілів (PCB) та споріднених сполук. Частина 2. Визначення вмісту PCB» (EN 12766-2:2001, IDT);
 - ДСТУ ІЕС 61619:201X «Рідини ізоляційні. Визначення забруднення поліхлорованими біфенілами (PCB) методом газової хроматографії на капілярній колонці» (ІЕС 61619:1997, IDT);
 - ДСТУ ISO 14067:20XX «Парникові гази. Вуглецевий слід продукції. Керівні настанови з кількісного визначення та подання інформації» (ISO 14067:2018, MOD);
 - ДСТУ EN 16516:202_ «Будівельні вироби. Оцінка викиду небезпечних речовин. Визначення викидів у повітря приміщення» (EN 16516:2017, IDT);
 - ДСТУ ISO 16000-1:20XX «Повітря у приміщенні. Частина 1. Загальні положення методології відбирання проб» (ISO 16000-1:2004, IDT);
 - ДСТУ ISO 16000-2:20XX «Повітря у приміщенні. Частина 2: Методологія відбирання проб формальдегіду» (ISO 16000-2:2004, IDT);
 - ДСТУ ISO 16000-3:20XX «Повітря у приміщенні. Частина 3. Визначення формальдегіду та інших карбонільних речовин у повітрі приміщень та у повітрі випробувальної камери. Метод активного відбирання проб» (ISO 16000-3:2011, IDT);
 - ДСТУ ISO 16000-4:20XX «Повітря у приміщенні. Частина 4. Визначення формальдегіду. Метод дифузійного відбирання проб» (ISO 16000-4:2011, IDT);
 - ДСТУ ISO 16000-5:20XX «Повітря у приміщенні. Частина 5. Методологія відбирання проб летких органічних сполук (ЛОС)» (ISO 16000-5:2007, IDT);
 - ДСТУ ISO 16000-6:20XX «Повітря у приміщенні. Частина 6. Визначення летких органічних речовин у приміщенні та випробувальній камері активним відбиранням проб на сорбент Tenax TA, тепловим десорбуванням і газо - хроматографічним визначенням з використанням МС або МС – ПІД» (ISO 16000-6:2011, IDT);
 - ДСТУ ISO 16000-7:20XX «Повітря в приміщенні. Частина 7. Методологія відбирання проб для визначення концентрацій азбестових волокон у повітрі» (ISO 16000-7:2007, IDT);
 - ДСТУ ISO 16000-9:20XX «Повітря у приміщенні. Частина 9: Визначення викидів летких органічних речовин з будівельних виробів та оздоблювальних матеріалів. Метод виділення у випробувальній камері» (ISO 16000-9 :2006, IDT);
 - ДСТУ ISO 16000-10:20XX «Повітря у приміщенні. Частина 10. визначення викидів летких органічних сполук з будівельних виробів та оздоблювальних матеріалів. Метод з використанням випробувальної комірки» (ISO 16000-10:2006, IDT);
 - ДСТУ ISO 16000-11:20XX «Повітря у приміщенні. Частина 11. Визначення викидів летких органічних речовин з будівельних виробів та оздоблювальних матеріалів- Відбирання, зберігання та готування проб до випробування» (ISO 16000-11 :2011, IDT);

Проводилася нарада на базі ТК 82 щодо схвалення проектів національних стандартів України та надані погодження остаточних редакцій проектів:

- ДСТУ ISO 14067:202_ «Парникові гази. Вуглецевий слід продукції. Керівні настанови з кількісного визначення та надання інформації»;
- ДСТУ XXXX:202X «Автомобільні дороги. Оцінка впливу на довкілля»;
- ДСТУ XXXX:202 «Хемосорбенти вапняні. Класифікація, технічні вимоги та методи випробувань»;
- ДСТУ XXXX:20XX «Автомобільні дороги. Очищення поверхневих стічних вод»;
- ДСТУ ISO 14002-1:202_ «Системи екологічного управління. Настанови щодо використання ISO 14001 для враховування екологічних аспектів та умов в екологічній тематичній сфері. Частина1. Загальні положення» (ISO 14002-1:2019, IDT);
- ДСТУ ISO 14005:202_ «Системи екологічного управління. Настанови щодо гнучкого підходу до поетапного запровадження» (ISO 14005:2019, IDT);
- ДСТУ ISO 14008:202_ «Грошове оцінювання впливів на довкілля та пов'язаних з ними екологічних аспектів» (ISO 14008:2019, IDT);
- ДСТУ ISO 14033:202_ «Екологічне управління. Кількісна екологічна інформація. Настанови та приклади» (ISO 14033:2019, IDT).

Розглядалися проекти міждержавних стандартів з метою підтвердження доцільності прийняття зазначених міждержавних стандартів в Україні:

- ГОСТ «Методы исследования воздействия химических веществ на организм человека. Повреждение кожи in vitro: метод определения чрескожного электрического сопротивления» (ВУ. 1.011 -2019);
- ГОСТ «Методы исследования воздействия химических веществ на организм человека. Повреждение кожи in vitro: метод с использованием эпидермиса (RHE)» (ВУ. 1.012-2019);
- ГОСТ «Методы исследования воздействия химических веществ на организм человека. Метод определения мембранного барьера in vitro при повреждении кожи» (ВУ.1.013-2019);
- ГОСТ «Методы исследования воздействия химических веществ на организм человека. Раздражение кожи in vitro: метод с использованием реконструированного человеческого эпидермиса» (ВУ. 1.014-2019).

Розглядалося питання щодо погодження міждержавного стандарту ГОСТ «Методы испытания химической продукции, представляющей опасность для окружающей среды. Определение острой токсичности для дафний» (Ш. 1.330-2019).

На запит ДП «УкрНДНЦ» від 14.07.2020 року № 2-10/2.1.4-07-1137 щодо визначення відповідального ТК щодо ДСТУ 7660:2014 Угіддя сільськогосподарські радіоактивно забруднені. Вимоги до пасовищ та ДСТУ

7668:2014 Угіддя сільськогосподарські радіоактивно забруднені. Вимоги до ботанічного складу травостоїв пасовищно-сінокісних угідь проведено перевірки національних стандартів та кодексів устеленої практики, вирішено, що ТК82 «Охорона довкілля» незацікавленим бути відповідальним ТК за перевірку, так як за закріпленою сферою код згідно з НК 044:2020: 13.020.99 не відноситься до сфери діяльності ТК 82.

Відбулася нарада з питань погодження висновку про прийняття міжнародного НД як національного ДСТУ EN ISO 361 (EN ISO 361:2015, IDT) Основний символ іонізуючого випромінювання методом підтвердження.

Напрацьовані відгуки до першої редакції проекту ДСТУ «Настанови щодо використання технологій фіторемедіації для очищення стічних вод населених пунктів та окремих підприємств».

о) В 2020 році були впроваджені до національної стандартизації наступні стандарти:

ДСТУ 9060:2020 Оцінка впливу на довкілля. Транспортні споруди. Критерії оцінки та показники впливу на довкілля

ДСТУ 9061:2020 Оцінка впливу на довкілля. Транспортні споруди. Настанова щодо підготування звіту з оцінки впливу на довкілля

п) інформацію щодо співпраці та взаємодії з іншими ТК:

ТК 82 співпрацює з наступними ТК в суміжних сферах діяльності з:

- ТК 38 «Стандартизація продуктів нафтопереробки та нафтохімії»;
- ТК 64 «Спиртогорілчані вироби, дріжджі»;
- ТК 175 «Сталий розвиток суспільства»;
- ТК 307 «Автомобільні дороги і транспортні споруди».

р) інші дані щодо діяльності:

На запит ТОВ «Укравіт Агро» проводилися консультації аналізування чинних європейських (EN), міжнародних (ISO) та національних стандартів України (ДСТУ) у сфері управління озоноруйнуючими речовинами, поліхлорованих біфенілів, стійких органічних забруднювачів (зокрема пестициди і агрохімікати). На підставі проведеного аналізу викладено перелік тем ДСТУ, що потребують прийняття шляхом гармонізації з європейськими (EN) і міжнародними (ISO) стандартами у зазначеній сфері.

Секретаріат підкомітету ТК 82 «Оцінка життєвого циклу» вів активну роботу у складі робочих груп ISO/TC 207 з розробляння міжнародних стандартів серії ISO 14000 та перегляду стандартів з екологічного маркування серії ISO 14020.

Протягом 2020 року на базі ТК 82 перевірялися нормативні документи – стандарти сертифікаційної системи згідно вимог ДСТУ ISO 14024:2002 Екологічні маркування та декларації. Екологічне маркування I типу. Принципи та

методи. Стандарти (критерії) адаптовані до вимог європейського законодавства і встановлюють екологічні критерії з метою визначення переваг продукції відносно її впливів на стан довкілля та здоров'я людини протягом життєвого циклу, а саме:

- СОУ OEM 08.002.06.080:2014 «Меблі та покриття для підлоги з лісоматеріалів. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу»;

- СОУ OEM 08.002.12.006:2008 «Рідке органічне добриво. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу»;

- СОУ OEM 08.002.12.019:2017 «Лакофарбові матеріали. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу»;

- СОУ OEM 08.002.12.007:2014 «Косметичні засоби. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу»;

- СОУ OEM 08.002.01.044:2008 «Регулятори росту рослин. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу»;

- СОУ OEM 08.002.14.058:2014 «Упаковка для харчових продуктів та посуд одноразового використання. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу».

с) рекомендації щодо вдосконалення діяльності ТК та наявні проблеми:

Виникла необхідність актуалізації складу ТК82, зокрема включення колективного члена до складу ТК 82 – на запит ДП «УкрНДНЦ», представник Кохан Світлани Василівни, провідний інженер науково-дослідного відділу з розробки стандартів управління національної та міжнародної стандартизації. Питання буде винесено на найближче засідання ТК 82.

Голова ТК 82

О.І. Бондар

Відповідальний секретар

Г.С. Бузан